

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban érvényes.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 " "
Helyben házhoz hozva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 " "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 " "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfői és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 270. szám.

Nagyvárad. Vasárnap 1913. november 23

A Népszövetség és a választások.

A béke jegyében, de teljes eréllyel fog részt venni a városatyaválasztásokban a Katholikus Népszövetség.

Ugy volt valamikor, nem is olyan régen, hogy a két politikai párt a városatyaválasztások idejére félretette az elkeseredett harcias hangulatot, belátták, hogy a város ügyeinek intézésében minden rétegnek részt kell vennie és barátságos meg egyezéssel egységes szavazó listát állítottak egybe, a mely listán mindkét párthoz tartozó polgárok szerepeltek. Ez az egységes szavazólista első sorban arra volt tekintettel, hogy derék, önzetlen polgárok kerüljenek a város parlamentjébe, aztán azt sem tévesztette szem elől, hogy a polgárságnak minden rétege megtalálja a maga képviselőjét s minden erő, a mely e város különböző köreinek törekvéseiben találhatik, egyesíttessék a közügy, a város ügyeinek szolgálatában.

Miért kellett ettől eltérni, miért kell kizárólag városi ügyekben is az országos pártpolitika szerint igazodni: ezt feszegetni nem akarjuk. Tény az, hogy a merev pártokra szakadozást a polgárság nem helyesli és a mióta pártlistákkal szavazunk, egyik párt listája sem ment keresztül teljesen, változtatás nélkül.

Általános óhaj, hogy az az áldatlan pártusa, mely csak hátrányára van az országnak kifelé és befelé egyaránt, ne töltsen be a levegőt a városháza termében is. Városi érdekek elbírálásánál városi szempontoknak, a polgárság érdekeinek kell érvényesülni.

Ezt a magas, emelkedett szempontot kívánja érvényesíteni a közlő választások alkalmával a Katholikus Népszövetség.

A Katholikus Népszövetség a békés munkásság, a polgárság lelki, szellemi és anyagi érdekeinek hatalmas megvédelmezését ismeri céljául. Már pedig mindezek az érdekek kockán forognak akkor, mikor képviselőket küldünk a város parlamentjébe. A milyen városatyákat választunk, olyan lesz sorsunk a legközelebbi választásig.

Ebben a tudatban, ennek felismerése folytán a Katholikus Népszövetség egyenesen kötelességét teljesíti, mikor a városatyaválasztások alkalmával szervezetének egész erejével lép közbe és minden más tekintettől menten, kizárólag a polgárság általános érdekeinek védelmezésére állítja össze jelöltjeinek névsorát.

Nem zajjal: esendesen, higgadtan dolgozik a Népszövetség. Azt akarja, hogy a polgárság tiszta, igazi közvéleménye jusson érvényre a szavazó urnák előtt. Jelöltjei névsorának összeállításánál nem vezet semmiféle elfogultság.

Ellenkezőleg: a Népszövetség az elfogultság ellen küzd.

Mert elfogultság és babona az, hogy azok volnának alkalmasok a város ügyeinek intézésére, akik a szabadgondolat szabadalmasainak hirdetik magukat s a városvegi szabadkőműves páholyból kapják utasításukat, mit és hogyan szabad gondolniok, cselekedniök?

Elfogultság és babona az, hogy ebben a városban a keresztény gondolatnak mukkannia sem szabad.

Elfogultság és babona az, hogy a fórumon a vallásos meggyőződésű polgárok — katolikusok, protestánsok, pozitív hitű izraeliták — ne érvényesíthetnék a maguk becsületes meggyőződését.

Ezeket az elfogultságokat akarja a Népszövetség kiirtani, ezek ellen küzd s ezért lép ki a választások alkalmával teljes fegyverzettel, minden elfogultságtól, minden klikk-érdektől mentes, tisztán Szent László városa polgárainak érdekeit szem előtt tartó szavazólistával.

Nagyvárad vallásos meggyőződésű polgárságához fordul a Népszövetség. Részt vesz a harcban, teljes eréllyel, elszánt lelkesedéssel — a polgárság érdekeit egyedül szem előtt tartó békés munka jegyében.

Hadat viselünk, hogy békét teremtsünk. *

A képviselőház ülése. A képviselőház legutolsó ülésének határozata alapján holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor folytatja a sajtóreformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Hétfőn lesz az első meghosszabbított ülés, amely délelőtt 10 órától este 6 óráig fog tartani. A hétfői ülés első szónoka Bakonyi Samu, a függetlenség párt elnöki tanácsának tagja lesz. A jövő hét egyik napján szólal fel Apponyi Albert gróf is.

A trónörökös pár haza jön. Windsorból írják: A hangverseny után a király és a királyné elbucsztak Ferenc Ferdinánd királyi hercegtől és nejétől, a kik a király különvonatán éjjel fél tizenkét órakor Londonba utaztak. A király és a walesi herceg a fenséges vendégeket a pályaudvarig kísérték. Mensdorf-Paullly gróf osztrák és magyar nagykövet ugyanazzal a vonattal tért vissza Londonba.

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZÁM.

A város 1914. évi költségvetése.

A tanács előtt.

Egész évben azzal ijesztettek bennünket, hogy a jövő évre olyan költségvetést állít össze a városi főszámvérvő, hogy megijed tőle mindenki; a közköltőemelés egész lavínáját zudítja az adóterhe alatt már is nyögő városi polgárság nyakába.

Azzal indokolták ezt a szomorú dolgot, hogy a polgárok nem fizetik az adót. Erre az indokolásra azonban rácsófolta az az általunk nem régen közölt valóság, hogy a folyó évben november 15-éig bezárólag tetemesen magasabb összeget vett be a városi pénztár, mint az előbbi év hason időszakában.

Az adók befizetése tehát nem idéz elő deficitet, hanem más bevételek maradtak el, a kiadások pedig óriási mérvben megszáporodtak.

Az 1914. évi költségvetést Szücs Géza főszámvérvő úgy állította össze, hogy a bevételeket redukálta, a kiadásokat pedig fel-emelte; természetes, hogy ez által realitásában sokat nyert volna a költségvetés, de óriási községi adóemeléssel lehetett volna csak helyrehozni az egyenleget. Nagyvárad város polgárságára pedig, éppen ebben a szomorú időben új terheket rakni igazán mérenyelt volna a polgárság ekszisztenciájára ellen.

A városi tanács is tudja és érzi ezt s a költségvetés tárgyalása során igyekezik is megtalálni módját, hogy ezuttal a közköltőemelés elkerülhető legyen.

Tegnap a mérnöki hivatal hatáskörébe tartozó dolgokat: épületek fentartása, a vízvezetési és a csatornázási alap stb. kiadási tételeit tárgyalta a város tanácsa.

Itt is meglátszott, hogy a főszámvérvő nagyon pesszimistikusan fogja fel a dolgot; a kiadásokat tekintélyes összeggel emelte, míg a bevételeket csökkentette.

Ezzel ellenkezőleg, a bevételeknél nagyobb összegeket állított be, míg a kiadásokat tetemesen leszállította.

Igy ezeknél a tételeknél mintegy ötvenhatvanezer koronával kedvezőbbé tette a tanács a költségvetést.

A vasuti üzletvezetőség elhelyezésénél is nagyon pesszimistikus volt a főszámvérvő, amennyiben az üzletvezetőség részére szükséges épületek egész bérét, 36.000 koronát vett fel kiadásként, minden megtérítés nélkül. A városi tanács azonban 16.000 koronára szállította le ezen kiadást, mivel az üzletvezetőség elhelyezéseért a kormány évi 20.000 korona megtérítést ad, tehát csak a különbözet esik a város terhére.

A tanács után a pénzügyi szakbizottság veszi tárgyalás alá a költségvetést.

Oroszok Berehtold expozéjához. A Novoje Vramja Berehtold gróf expozéjáról a következőket írja: Az expozéból az osztrák és magyar-szerb viszonyoknak egész sereg új nehézsége látható előre. Ha az orosz diplomácia a keleti kérdés most kezdődő új bázisában is csak annyira fogja támogatni Szerbiát, mint a Durazzo-kérdésben és az albán fölkelés idején, akkor tekintélyünk Szerbiában épp úgy megsemmisül, mint Bulgáriában.

A Rjess szeriat az osztrák és magyar diplomácia nemesak a maga művészetének, hanem az orosz versenytárs ügytelenségének is köszönheti kétségtelen győzelmeit.

ELÉGEDETLEN járás irodatisztek.

Nem fizetik az uti számláikat.

Kiürült a vármegye kasszája.

Az új véderőtörvénynek egyik szakasza miatt nagy elégtelenség tört ki a járási irodatisztek között. A kérdéses szakasz arról intézkedik, hogy az utóállítások alkalmával kinek kell a központba kíséreni az utóállításra jelentkező hadköteleseket. Az 50-ik paragrafus szerint az utóállításra a községekben rendszerint valamelyik előjárósági tagnak kell a járási székhelyre bekíséreni az illető hadköteleseket. A járási székhelyről viszont a járási irodatiszt hozza be Nagyváradra őket, ahol a városi főjegyző érvényesíti az irodatisztek számláját és az alispán utalja ki a megfelelő költségeket.

Eddig rendben is ment minden. Senkinek sem volt kifogása az utiszámlák ellen, a járási irodatisztek, ha késedelmesen is, de mindég megkapták azok értékét. Egy hónap óta azonban hiába várják az utiszámlák kifizetését. Az alispáni hivatalban megrekedt minden. Sok-sok várás után végre utána jártak a dolognak és ekkor egyszerre visszakapták az egész halom számlát anélkül, hogy a pénzt kiutalták volna.

A számlák rendes uton haladtak. A számvérvőség semmi kifogást sem tett a kiutalás ellen, rendesen számfejtették a kis számlákat és beküldték az alispáni hivatalhoz, hogy az utalvány rendeletet készítsék el. És ekkor megakadt minden. Kiderült, hogy a vármegyének tulságos sokban van már az ilyen utóállítási számla, úgy annyira, hogy a költségvetésben felvett összeg teljesen kimerült. Ha tehát az alispán akarná, sem tudná kifizetni a számlákat.

Az alispáni hivatalban azonban nem annyira az alap kimerülését hozták fel indokul, mint inkább a gyakori utazásokat. Kifogásolják ugyanis, hogy oly sokszor jön-

GYERMEK.

Róbert Russel.

Az orvos önkéntelen mozdulattal gyürte össze a levelet, amit olvasott, mikor a cselédleány felé fordult, aki nesztelenül nyitotta ki az ajtót.

— Egy nagyon fiatal fiú kívánja önt látni, Jarvis ur — szölt. — Akarja, hogy bebocsásson?

— Igen.

Az ajtó hangtalanul csukódott be a leány után s az orvos az ablakhoz lépett és engedte, hogy a külső, éltető levegő megsimogassa a fiatal, de fáradt arcát. Halk léptek zajára azonban ismét megfordult s egy pár csodálatosan szép barna szembe nézett.

Ha valaki látta volna őket, okvetlenül arra a nagy ellentétre gondol, amely kettőjük között volt. Az orvos széles vállu, erős ember az élet delén, látogatója beteges véznaságú, halvány gyermek. Komoly, szomorú barna szemű egy orvosi kötéssel ellátott fejből néztek a ház urára.

— Ön Jarvis orvos? — kérdezte a gyermek félénken.

— Igen — válaszolt az orvos. — Szolgálatára lehetek valamiben?

— Megkérdeztem a nevelőtől, hol lakik

ön. De ugy-e, nem fogja elmondani, hogy ide jöttem?

— Természetes, hogy nem — felelte az orvos megnyugtatóan. — Különb is, — tette hozzá mosolyogva — ez hivatalos titok.

— Nagyon örülök rajta uram, mert ez a látogatásom egészen bizalmas... bizalmas...

— Bizalmas természetű? — segítette őt ki az orvos.

— Igen, uram. Megengedi, hogy leüljek? Könnyen elfáradok s ha hazajövök, megtudnák hol voltam, ha nagyon fáradtan érkez-ném meg.

A nagy ember gyengéden tolt egy párnát a fiú háta mögé.

— Nos? — kérdezte aztán.

— En még igen fiatal és kicsi vagyok s nehéz elkezdni, amit mondani akarok — szölt a gyermek félénken. — Ön talán azt fogja hinni, hogy ostobaság az egész, de — tette hozzá — ön oly jó embernek látszik s jól fog esni mindent elmondani önnek.

— Rajta, fiatal barátom — mondta az orvos biztató mosollyal.

— Lássá, orvos ur, — kezdte a fiú — én tulajdonképpen olyan nyomorékkéfé lennék, ha nem is játszhatom tenniszt meg kriketet, mint a többi fiúk, még nagyon sok olyan dolog van a világon, amire öröm gondolni,

mikor úgy esendescn ül az ember. Aztán megtanultam gyorsan olvasni...

— No, de hiszen meggyógyulhat — vigasztalta őt az orvos.

— Hiszen éppen ez az. Ők azt hiszik, hogy jobban vagyok s hallottam, hogy a Jarvis doktor véleményét fogják kikérni, mert ő oly nagy specialista a...

— Hátgerincbajt illetőleg?

— Igen, uram. Azt mondták, hogy Jarvis doktor eljön s megmondja, hogy letehetem-e már ezt — ezzel a fejét takaró kaliko pólyára mutatott.

— Ah, remélem, hogy azt fogom mondhatni: igen — szölt közbe az orvos. — Akarja, hogy most mindjárt megnézzem önt?

— De hiszen épen ez az, amiért ön ki fog nevetni — mondta a fiú lassan. — Nagyon szeretnék én is... én... olyan lenni, mint a többi fiúk, nem tagadom, de van valami, amit ennél is jobban szeretnék. Oh, annyival jobban! És arra kérem, legyen oly szives, mondja a szüleimnek, hogy egyelőre én még nem tehetem le ezt a pólyát.

Az orvos némán nézett kis látogatójára. Nem értette a dolgot.

— Ön azt akarja, hogy én... — kezdte.

— Oh, tudom, hogy ez furesának látszik ön előtt, Jarvis doktor. De igen, mégis, erre kérem önt.

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rakóczi-ut. 7/b. Telefon 13-02.

nek be utóállítási kötelesekkel a járási tisztviselők.

Az alispán véleménye szerint ugyanis az utóállítási kötelesek ügyeit minden hónapban össze kellene gyűjteni és havonként egyszer behozni.

A véderő törvény azonban másként intézkedik. Az a járási iroda tisztviselőknek ad igazat, akik különben is a főszolgabírák rendeletei alapján jönnek be Nagyváradra.

Kérdés már most, kinek van igaza? Az alispán intézkedése mindenestre jogos és indokolt a vármegye szempontjából. Katonai ügyek miatt ugyanis ily tetemes terheket nem róhatnak a vármegyére, melynek amúgy is nagyon gyengén állanak az alapjai.

Ennek a súlyos intézkedésnek azonban nem a járási irodatisztviselőknek kell megadni az árát. Ezek a nagyon is szerényen java dalmazott tisztviselők ugyanis nem voltak elkészülve a számlák értékesítésének megtagadására és a saját pénzeikből előlegezték a kiadásokat. Most tehát jogosan reflektálnak saját pénzeik visszafizetésére.

Az ügyben különben a miniszter fog dönteni, mert a járási irodatisztviselők felfolyamodással fognak élni a költségeik kiutalása iránt. Ez az eset nem csupán Bihar megyében van meg. Így van az egész országban és mindenütt a legnagyobb elégtelenséggel viseltetnek a nevezetes törvényszakasszal szemben. Valószínűleg úgy fogják rendezni ezt a nehéz ezresekbe kerülő kérdést, hogy a vármegyének megtérítik az ilyen költségeket. Hogy addig mi fog történni a már benyújtott számlákkal, az nagyon kétséges.

A munkapárt győzelme. Maros tordavármegyében tegnap tartották meg a megyebizottsági tagválasztásokat. A választás a munkapárt fényes győzelmével végződött. Eddig ugyanis 19 munkapárti és 59 ellenzéki bizottsági tag volt és most 19 ellenzéki és 59 munkapárti jelölt került be győztesen.

Répképzés a vármegyeházán.

Vastagh Gyula budapesti műkereskedő több százra menő képet és bronzszobrocskákat állított ki a vármegyeház disztermében. Egy futó szemle meg fogja győzni a közönséget arról, milyen értékes műtárgyakat láthatni és vehetni a kiállításon.

Mindjárt a bejárat közelében megállítja a legsietősebb dolgot látogatót is a tátrai tájak nagy művészenek, hogy ne mondjam, legnagyobb tájfestőinknek gyönyörű vászna, Mednyánszky László „tátrai tengerszeme”. Különösen szépek rajta a távoli, hómezőkkel tarkított hegyek. Színei kissé tompítottak a déli világításhoz képest. Közel hozzá Vastagh Géza hatalmas oroszánfejű és Spányi téli tájképe diszeleg. Juszko Béla két pompás négyesfogattal is van képviselve.

A második falon az igen sok képpel szereplő Neogrady Antal abbáziai tája, Lotz Károly egy kis akt-ja, Vastagh György anyaga kötik le figyelmünket. Itt van Koszkol Jenő gyönyörű kis képe, a Königs-see, Éder Gyula lovas Rákóczi-ja. Rákóczi arca teljesen Mányoki világhírű portréja után készült. Az alatta kényeskedő fehér mén csupa tűz és erő. A harmadik falon Innocent Ferenc bűnös szépségű mosolygó arcú Gladys-e pompázik.

Variáció Petrass Sári bájos arcának témájára. Ecsetkezelése az ismert porcellán simasága. Nem mondom, hogy nem édeskés, de nem hiszem, hogy kivonhatná valaki magát hatása alól, annyira eleven és élethű a mosolygása. Neogradytól itt is van néhány sablonos sétáló hölgyekkel elevenített tájkép, de vannak olyanok is, melyek új oldalról mutatják be festőnket. A leg-

utolsó falon egy balatoni tája, mely ugyan valószínűleg Natur-ausschnitt, egy kis víz és egy kis éggel, de olyan pompás lilatónusai vannak, hogy mindenkit megkap. Abbáziai képei is szépek. Náray Aurél képei nagyon emlékeztetnek Munkácsy sötét tónusu genre-képeire. (Az én nótámat!) Éder Gyula Madonnája szép komoly munka, de nagyon emlékeztet Bencsurra, kinek tanítványa volt.

Gyönyörű állatképeket illetőleg idilleket festett Heyer Artur; főleg macska-képei pompásak. Szép hangulatos genre-képek Komáromi Katz vászna: „A tűz mesél.” Ki kell emelnünk Wolf Károly szép modern genre-képeit és Tolnai Ákos Elviráját.

A közölt nevek után azt hiszem főleg a szép kiállítást még külön a közönség figyelmébe ajánlanom. Ma, vasárnaptól kezdve két hétig gyönyörködhetik benne a közönség, s nyithatja ki a tárcáját, ha ugyan maradt még benne valami a sok krach után.

Némethy Gyula dr.

Próba a Kaszinóban.

Készülődés a nov. 29-iki estélyre.

Nagy és élénk a mozgalom a Kaszinóban. Lázasan, lelkesen készülődnek a november 29-iki hangversenyestre. Legtöbbször talán a szereplők, akik már majdnem teljesen kész vannak a műsorukkal és most várják a ragyogó estét...

Tegnap este volt az első nagyobb próba, a Kaszinó helyiségében, de már ez a próba is fölért egy kis igazi hangversenyyel.

Ott voltak dr Fráter Pálné, Huzella Gyuláné, Huzella Gyula, Huzella Böske, Szmazenka Edit, Laszky Árminné, Laszky

— De, édes kis ember, magának fogalma sincs arról, mire kér engemet. Nem tudja, hogy ez mit jelent magára nézve...

A fiu nehézkesen felkelt helyéről s odaállt a nagy ember elé.

— Ugy látom, mindent el kell önnek mondanom, — szólt halkán — s ha ön mindent tudni fog, akkor bizonytalanságom kérem. Mert ugyebár, ön jó ember, doktor Jarvis?

— Az Isten tudja, édes gyermekem.

— En mégis csak megkísérlem elbeszélni önnek. Hiszen olyan jószágon néz rám. Ön meg fog engemet érteni. Volt már ön is boldogtalan? A múlt éjjel, mikor én már régen ágyban voltam, papa és mama oda jöttek s az ágyam mellett beszélgetni kezdtek. Azt hitték, hogy alszom. Én nem aludtam, de ha ilyenkor szólok, akkor még sokáig nem bírok elaludni azután.

— Jobban van — szólt papa s hallottam, hogy mama felzokogott. Majd folytatta a papa: — Majd elhozzuk a te csodálatos Jarvisodat — (ez ön, tudja, ugyebár?) — ... aztán a többire nem emlékszem tisztán, de valami olyat mondott papa, hogy ha ön kijelenti, hogy már levehetem ezt a turbánt a fejemről, akkor olyan leszek, mint a többi fiu, s papa nem fog többé aggódni miattam, és...

— És? — kérdezte az orvos, előbbre hajolva.

— És, aztán ő elmegy, örökre, hogy mama boldog lehessen.

A fiu most már nem igyekezett bátornak látszani, hangosan felzokogott.

— Oh, ne féljen! — kiáltott fel az orvos.

— De igen — dadogta a fiu — és... és mama nem akarja, hogy elmenjen... Nem, nem akarja. Sirt és azt mondta papának, hogy nem bírja őt megérteni. És én kénytelen voltam úgy tenni, mintha aludnék, mert már akkor elhatároztam magamban, hogy ön segíteni fog én rajtam!

— De miért? ... — kérdezte az orvos, de a gyermek félbeszakította!

— Oh, én nem tudom, nem értem miért, de papa azt képzeli, hogy mama már őt nem szereti; talán mert szegény oly sokat volt velem az utolsó időben; de papa tudja, hogy én boldogtalan lennék ő nélkül és amíg kénytelen vagyok ezt a bandázst viselni, addig nem akar elhagyni. És amíg ő velünk marad, addig mama is boldog lesz! Oh, kérem, kérem, mondja majd nekik, jó, hogy még nem vehetem azt le!

A gyermek gyenge teste reszketett az izgalomtól s Jarvis doktor megfogta a kezét és visszavezette őt a nagy karosszékhez.

— Pihenjen egy kicsit, kis ember, — mondta — és mondja meg nekem... Tudni szeretném a legbátrabb kis férfi nevét.

— John Corrington — felelte a fiu s szemei lecsukódtak.

A nagy erős férfi ott állt a kis nyomorék széke mellett s a szívében felgyülemlett szegény alázatossá tette őt. Kisimitotta a levelet, melyet még mindig a tenyerében tartott összegyűrve s a szemei azokat a sorokat keresték, amelyekből erőt meríthet.

— Ismeri a maga iránti ragaszkodásomat, Jarvis János — olvasta a levélből — és a magához való bizalmamat. A férjem és én idejöttünk a városba, hogy valakinek az egészsége fölött, aki nekünk nagyon drága, kikérjük a véleményét. Ez a gyermek több nekem, mint az életem. De ha még megmaradt a szívében valami gyengédség irántam, egykori jegyese iránt, arra kérem, felejtse el, hogy valamikor mi volt nekem... Corrington Alice.

A fiu megmozdult a széken.

— Oh, — szólt — csak nem aludtam el? És, ugy-e, jó uram, megteszi, amire kérem? Megmondja papának, hogy még nem vehetem le a bandázst a fejemről? Segít nekem abban, ugyebár, hogy papát és mamát megtartsam egymás számára?

A férfi erős karjaival átölelte a fiut s mély hangja gyanusan lágy volt, amikor válaszolt:

— Segíteni fogok neked, így, vagy másképpen és mindenben mindig. Isten engem úgy segélyjen!

Megnyílt a Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógyár
főgyűjtő telepe: Zöldfa-utca ifj. Weisz Bernáth céggel szemben.

Ruhafestés.

Az ország 40 nagyobb városában képviselve.

Vegytisztítás.

Adica, Cserneczy Józsefné, Puky Miklósné, dr Krüger Jenő, ifj. Hlatky Endre, Heringh Sándor és a Kaszinó tagjai közül igen sokan, akik egész váratlanul igazán szép és kellemes élvezethez jutottak.

Nem szabad mindent előre elárulnunk, hangfogót kell tenni a — tollunkra, egy azonban tény, az érdeklődő közönség kíváncsiságát annyira ki kell elégítenünk, hogy minden ízében pompás, meglepetésszerű élvezetben lesz része a hangversenyen.

A hangverseny nagyszerű programjának öt pontját próbálták le tegnap este.

Dr Fráter Pálné és Krüger Jenő a Bolygó görög operából énekeltek egy remek szép duettet Heringh Sándor zongorakíséréte mellett.

A hatás óriási volt, a próba közönsége frenetikusán tapsolt.

Huzella Böske, Szmazenka Edit és Hlatky Bandi egy triót adtak elő tökéletes precizitással. Majd Laszky Adica ült a zongorához és előadta a szép és nehéz zongoradarabot. Feltűnést keltett, hogy már is kívülről játszott. Ő már teljesen készen van.

Puky Miklósné magyar dalokat énekelte igen szépen. Egyelőre zongorakíséréssel, az estélyen azonban Bura Karesi zenekara fogja a stílusos kíséretet szolgáltatni.

Végül ismét dr Fráter Pálné és Krüger Jenő dr énekeltek. Hogy hogyan? Csak annyit mondunk, hogy már ezért a számért is érdemes lesz elmenni a Kaszinó hangversenyére, amely különben szombaton, e hó 29-én lesz és pontban 9 órakor kezdődik. Pontos megjelenést kérnek, mert az ajtókat a műsor egyes számai alatt lezárják.

Nagyságos asszonyok a szegény gyermekek között.

Rájuk piritott a tanítónő.

*

A nagyságos asszonyokról eddig is tudtuk, hogy egyszerű héber család gyermekei; nem tettek ugyan érettségit, de azért tudják, hogy Petőfi magyar költő volt. Ezt a szakácsné mondta még gyermekkorukban. A szakácsné ugyanis romantikus lélek volt és sokszor elszavalta az Anyám tyukja című költői verset, amely a fentjelzett urtól eredt. E gyermekkori emléken kívül vajmi kevés adataik vannak a magyar irodalomból.

Azt is tudtuk a nagyságos asszonyokról, hogy meg szoktak jelenni a tárlatokon, a Szigligeti-Társaság felelővadásán, a színházban A.) bérletük van (ez a gentry bérlet), házirosvost tartanak, a nyarat a Lidón töltik, sőt egyszer egy évben — feltámadáskor — a róm. kath. székesegyházban is felismerhetjük párisi toilletjeiket. Az is nyílt titok előttünk, hogy minden évben szeretnének egy főispáni teazsurt, amelyen — azt el kell ismernem, — feltétlenül drágább kosztümben méltóztattak asztalhoz ülni, mint a főispán felesége. Többször került . . .

Tanuja voltam annak is, amikor a képzőművészetet pártfogolták. Leereszkedésük a piktor iránt egyszerűen elszédítő volt. De miért alkudoztak? . . .

Lehet, hogy ebben nincs igazam. Takarékoskodni nem szégyen, sőt erény. Az onban lebilincselte figyelmemet egy másik jelenet is. Kegyetek félrevonták egyik jőnevű kritikuskunkat és megkérdezték, hogy meg lehet-e venni a kiszemelt képet? . . . Ebben nincs semmi különös. Aki nem bizik ítélőképességében, az máshoz fordul.

— A kép kitűnő és kétszer annyit ér, mint amennyit a művész kér érte — válaszolta a műértő.

S ezután kegyetek alkudtak tiszteletreméltó takarékosági szempontból.

Mindezek után nem vonom kétségbe mondaine-ségüket, sőt rendkívül becsülöm kegyetekben azt a törekvést, amellyel esékély tehetségükhöz képest igyekeznek minél közelebb jutni a hamisítatlan haute-volée hűvös világához.

Azonban engedjek meg, nagyságos asszonyaim, hogy legközvetlenebb megütközésemnek adjak kifejezést, amikor arról értesülök, hogy egy népiskolában hogyan léptek fel kegyetek! . . . A jó modor és illem szabályai az alsó rétegekben is kötelező egy mondaine hölgyre nézve, mert ha levetkőzi őket, könnyen ama végzetes hiedelmet kelti az emberekben, hogy azokat csak kinos tehérként viseli az előkelő társaságokban.

Az eset különben végtelenül szimnpla, de nem mindennapi. Az egyik váradí elemi iskolában tanítás van; úgy fél tíz óra lehet, a tanítónő tanít s a tanítványok tanulnak. Ez ilyen időtájt már így szokott lenni minálunk.

Egyszerre nyílik az ajtó. Belép két hölgy, megfelelő illatkörrel és egy becsületes suszter.

A gyermekek felállnak, eléneklik az „Isten hozta“ című üdvözlést: utána méla csend. A gyermekek leültek, a tanítónő nem tanít, egy szót sem szól, nézi a két hölgyet kezdődő zavarral. A két hölgy nem mutatkozott be.

— A kisasszony talán vár valamit, hogy úgy néz, kérdezi az egyik hölgy, s még mindig fölöslegesnek tartja a bemutatkozást.

En nem is tudom, hogy mit vár ilyenkor egy néptanítónő!

Mit akar ez a szegény lány, mit néz, mit bámul, mit hallgat, mit vár? . . . Kell olyankor történni valaminek, amikor valaki, bemegy egy idegen helyre?

Lehet olyankor a belépőtől várni valamit? . . . En nem tudom, hogy az a néptanárnő honnan tudta ezt, elég az hozzá, hogy tudta, nagyon is tudta, de nem merete megmondani, — mert hiszen a két hölgy még mindig nem árulta el, hogy kik ők és mi járatban vannak.

A nagyságos asszonyok erre mondtak valamit a gyerekeknek, hogy most ők jó-

tékonyak lesznek, nézzék meg őket jól, mert ezután mindig hat lépés távolságról le kell előttük borulni az utcán, mert ők a jótékony hölgyek, akik most cipőt fognak mérteni a szegény nép buta gyermekeinek.

Mig a cipész mért, a néptanárnőt ehette valami, amitől mind vörösebb lett az arca.

A hölgyek közül az egyszerűbb tollazatu szórakozott.

Cirógatta a gyerekek piros arcát, végigsimogatta ruháskáikat. A diszesebb tollazatu látta ezt és fájdalmasan felszisszent.

— De nagyság, az istenért! . . . Hogy nyulhat ezekhez a piszkos gyerekekhez! . . .

A szerény néptanárnő, akiről eddig nem tudták, hogy hogy hívják, felesattant:

— Ahhoz bizony nyulhat! . . . Kikérem magamnak, hogy az én iskolámban azt mondják, hogy az én tanítványaim piszkosak! Akikhez én hozzányulhatok, azokhoz önök is hozzányulhatnak egész bátran! . . .

Az izgalom elfojtotta a hangját. Bródy Sándor könyre fakadt volna, ha látta volna ebben a pillanatban a magyar tanítónőt, ezt a vérig sértett művelt leányt, akinek az iskolájába csak egy ni! beállítanak és azután még sértegetik

. . . A suszter guggolt, felkapta fejét a hangos szóra és kárörvendően nevetet. Biztosan arra gondolt, hogy „ez ugyan megadta a szájuk izit“ . . .

A hölgyek nem lettek olyan vörösek, mint a tanítónő, megbiccentették fejüket és gögösen távoztak. A következő osztályban már be is mutatkoztak . . .

Mit kifogásolt a Kaszinó.

Beleszólt

Jancsovits szindarabjába.

A fáradhatatlan és minden kérdéshez hozzá szóló Kaszinó új működési teret fedezett föl. Hatalmas arányokban borult eddig is közéletünk egére és most bevonult a színi irodalom hajlékába is. Nem hivatalos határozat utján ugyan, de elég határozottan és eredményesen más szöveget iratott egyik tagjával, akinek szindarabját három estén át játszották a Szigligeti színházban.

Az eset nem komoly s a színházban a tegnapi esti előadás alatt maga a szerző: Jancsovits Jenő mesélte el. Akik hallották, azok nevettek egyet rajta. Az ártatlan beavatkozásnak hiteles históriája a következő:

Akik látták a darabot az első előadáson és a második is, azok a legnagyobb meglepődéssel konstataálták, hogy a második és azután a harmadik estén is másképpen, más szavakkal végződött a darab, mint az első estén.

A harmadik felvonás végjelenetében Katóka oda adja szívét a daliás hadnagynak. Ezt egy szellemes, de kissé artisztikus

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszergyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények, nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitűnő kivitelben készíttetnek.

Telefon 419

bournottal vezeti be. Ugyanis azt mondja a boldog hadnagynak:

— Hadnagy ur, gombolja be a cipőmet!
És pici lábát kezesen fölteszi egy zsámolyra.

Ezt az egész jelenetet nem találták stilszerűnek. Azt mondták, hogy ez nem eléggé szalonképes. Sem a szöveg, sem a lábfeltétel. No nézze meg az ember!...

A második előadás alkalmával már elmaradt ez a jelenet, illetőleg átírta a szerző. Katóka ugyanis így beszél:

— Hadnagy ur, nyujtsa a karját és menjünk raportra a papához!

A változott szöveg feltűnt és sokan fordultak magyarázatért a szerzőhöz, aki titokzatosan mosolygott.

— Ja, ennek így kell lenni.

— De miért?

— Beszélgettem itt is, ott is kaszinói tagokkal, akik csak azt kifogásolták az egész darabban, hogy Katóka felteszi a lábát a zsámolyra. Ezt meg kellett változtatnom, mert különben képzelhetik, minő súlyos tévelygőnek bélyegeztek volna.

A szerző eleget is tett a kaszinói követelményeknek. Ilyen formán — mint azt velünk bizalmasan közlik — legközelebb színházi bizottság alakul a Kaszinó kebelében, amely szigorúan szemmel fogja tartani a színházi mozdulatokat.

Azt azonban nem vette senki észre, hogy inkább a darab tendenciáját lehetne kifogásolni; mert hogy egy asszony csak úgy mir nix, dir nix, ideges vagyok, holdvilág, Sorrento, Santa Lucia... ott hagyja az urát, mivel hogy más tetszik meg neki, ez talán mégis inkább kifogásolható, mint hogy a pici lábát egy pici zsámolyra teszi.

Tisza István Budapesten.

Budapest, nov. 22.

Tisza István gróf titkára kíséretében ma este Budapestre érkezett.

A szerbek viselkedése.

Bécs, nov. 22.

Herbert, a londoni albán albizottság elnöke, nemrég tért vissza Albániából, a hol az utóbbi hónapok eseményeit a helyszínen vizsgálta meg. Herbert bőséges anyagot gyűjtött, a mely a szerbekre nagyon terhelő. Ennek alapján az alsóházban Herbert interpellálni fog és figyelmeztetni fogja a kormányt arra a nagy pusztításra, a mit a szerbek Albániában véghez vittek.

Kossuth Ferenc elhagyta a szanatóriumot.

Budapest, november 22.

Kossuth Ferenc ma délután 3 órakor elhagyta a szanatóriumot. A felépült Kossuth melegen köszöntö meg az ujságíróknak, hogy az utóbbi időben oly sokat foglalkoztak vele.

SZÍNHÁZI ÉLET.

*

(Anszíkkártyák Amerikából. A nagyváradiaknak szeretettel küldi Görög Olga.)

*

New-York, dec. 10.

Édes Mama!

Mégérkeztem az Ujvilágba. Képelem, hogy sajnálnak engem Váradon!... De ugy kell nekik! Miért nem becsültek meg.

*

Philadelphia, dec. 18.

Erdélyi Miklós urnak.

Még most sem értem, hogy Direktor ur, hogy ereszthetett el engem!... Azt hittem, hogy az első hirre színházi küldöttséget meneszt hozzám. Ó direktor ur, csak legalább egy erélyes szót szolt volna rám, mondjuk így: mars aludni! — és én örömmel maradok. Sajnos egy szóval sem marasztott. A lapok lármáztak és én kijöttem a tisztesség kedvéért. Üdvözlö... stb.

*

Cleveland, dec. 26.

Kedves Rendőrség!

Kérem szépen az utlevelemet utánam küldeni, hátha még használhatom valamire.

*

Buffalo, jan. 6.

Kovács fogorvosnak.

Édes doktor ur, ugye nem haragszik meg, hogy itt Amerikában új fogakat tettem?... Ne féljen, nem árultam el, hogy a régiket maga készítette.

*

Chicago, jan. 18.

Károlyi Leonának.

Olvastam a London Newsban, hogy kegyed mily őszinte, nagy siker mellett vendégszerepel a várad színházban. Nem is merek arra gondolni, hogy én még ott valaha kinyissam a számat. Forró gratulációt küld...

*

Pittsburg, jan. végén.

Kedves Mama!

Gondolhatja, hogy már régen szétszóródott Heltai társulata, kell is itt magyar dal, magyar művészet!... Küldjenek egy pár ezer koronát, mert a művészetből nem lehet megélni.

*

Pittsburg, jan. végén.

Sas Ede urnak.

(Zárt levél.) Kedves Szerkesztő ur, megígértem önnek, hogy irok lapja számára egy-két érdekes amerikai levelet. A sajtó itt is sokat törődik velem. A Matin mindig ott van azokban a városokban, ahol én énekelek. A Le Figaro is. De ez néha lekési a postát. Eredeti benyomásaim nincsenek, azokat magára bízom. Ijjon, amit akar. Mondhatom magának, hogy örült sikereim vannak. Itt a városban most megőrült az egyik Rotschild fiu. Jó pali volt szegény. Utoljára nálunk volt színházban. Mit csinálnak otthon? Remélem minden vasárnap irnak rólam valamit... Üdv.

Nagyvárad, febr. 20.

(Színházi kommuniké, mely az összes lapokban megjelenik.)

Görög Olga itthon. A nagyváradai publikum bizonyára nagy örömmel fogadja azt a hirt, hogy a kiváló énekesnő tapasztalatokkal gazdagodva visszatért Amerikából. Nagy port vert annak idején, amikor kiment s most teljesen frissen ismét a Szigligeti színház gárdájába állt. Legközelebb Az aranyeső... „Amerikázni, amerikázni...” kezdetű bűnbánó dalt fogja énekelni szülőbányában. Az érdekes debut elé nagy érdeklődéssel néznek városszerte s a jegyekért a pénztárt nem ostromolják.

Satyr.

Mi lesz kedden a 'Bihar' szabadkőműves páholyban?

Munka után vakolás.

Nagyváradon — mint azt talán sokan nem is tudják — két szabadkőműves páholyra való is kitélt már az elszabadult gondolat híveiből és érdeklőncéből. A régi László király páholyból kivált egy még lármásabb csoport és külön, önálló páholyt alakított, hogy Szent László királynak még a »szent« jelzéstől megfosztott nevével is szabaduljon. Az új, legeslegszabadabbgondolköző páholy »Bihar« nevet vett föl. Ennek a páholynek vettük alábbi meghívóját.

A meghívón rajta van a páholy szimboluma: egy gulaformájú cífraságban áll egy levetkőzött ember. Az ember fátylát tart a kezében, fejét lehorgasztja s a művész stílizálása szerint szikrát hány a szeme. Hogy mibaja történt, miért hány szikrát szegénynek a szeme, ez szabadkőművesi titok.

A meghívó szövege a következő:

Nagyvárad kel... XI.
09 X 13
20

Kedves tv...!

A Bihar szk... □ f. hó 25-én, kedden fél 7 órakor felvételi munkát tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Administratív teendők.
2. Befogadás, felvétel.
3. Salamon Ernő tv... A physika tanítása a szabadkőműveség szolgálatában.

— Munka után vakolás. —

Titkár.

Főmester.

A »vakolás« valószínűleg tartalmasabb lesz, mint a munka. A meghívót köszönettel vettük, de legnagyobb sajnálatunkra nem megyünk el.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
S P E C I A L I S T Á J A Nagyvárad. Sas-palota.

HUMOR.

BIZTOS JEL.

A vendéglősnek eszébe jut, hogy néhány percz előtt magához kérette egyik vendége és panaszkodott, hogy egy negyed órája ül az asztalnál és nem kap ebédet. Magához inti tehát az egyik pinczért és hangosan, úgy hogy a vendég is hallja, alaposan lehordja, — aztán így szól:

— Egyébként pedig, kapott már az az ebédet?

— Hogyne — feleli a pinczér épp oly hangosan, nem hallja, hogy már káromkodik.

A PÁRBÁJ.

Két ügyvéd összevezett a járásbírószobájában. Miután súlyosabb invectivákkal illették egymást, a dologból lovagias ügy lett.

A két fiskális baráti köreiben nagy port vert fel az ügy, annál is inkább, mert a felek nem tartoznak a társadalom harciasabb elemeihez.

A segédek összeültek és — elég rosszul — fegyveres elégtételadásra kötelezték a fiskálisokat.

Ez már szenzáció volt. Az ismerősök és családtagok izgalomban töltötték azon túl az órákat. Pisztolypárbajról volt szó, melyet hétfőn este meg is tartottak

Kedd reggel az egyik segéd találkozik egy barátjával.

— Na, mi van a párbajjal? — kérdi nagy érdeklődéssel a barát.

— Tegnap este megtörtént.

— Nos és? Megsebesült valaki?

— Igen; X. Párbaj után a felek egymásnak rohantak, hogy átöleljék egymást; X. eleszott és kificcmitotta a lábát.

RÉGI JÓ IDŐK.

Polgármester: Hallja rendőr, hová olyan szaladva?

Rendőr: Két embert bekisértem és lezártam, most keresek egy harmadikat, mert kettesben unatkoznak.

AZ IDŐ ELJÁR.

— János alig szól a feleségéhez.

— Pedig volt idő, a mikor még jegyesek voltak, hogy János egy vagyont költött telefonra, csak hogy pár szót váltson a menyasszonyával.

HIREK

Tájékoztató.

November 23. A Szigligeti Társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a városháza dísztermében.

November 25. Vetítőest a Kath. Körben.

November 29. A kaszinó hangversenye.

Mindennapi esetek.

A finánc.

Őszintén megvallom, hogy a fináncot, — jóllehet nem tartok magamnál magyar dohányt, — nem nagyon szeretem. Becsülöm, mint minden olyan embert, aki becsületesen dolgozva, fáradságos munkával keresi kenyerét, de hogy valami nagyon rajonganék érte, azt kereken tagadom. De hisz ez nem is csoda, megvan ennek a maga magyarázata. Gyermekkoromban, ha valamit nem engedtek meg, ha valahova nem volt szabad mennem, csak ezzel ijesztettek:

— Nem szabad fiam, mert elvisz a finánc.

Volt az udvarunk lábujában egy félszer, telve a legtitokzatosabb eszközökkel. Azt beszéltek, hogy a forradalom idején oda elrejtett fegyverek vannak ott. Egy alkalommal benéztem egy nyílason s azóta minden vágyam az volt, hogy bemenjek egyszer s körülnézsek benne. De hiába való volt minden könyörgésem, elutasítottak azzal a felelettel:

— Nem szabad fiam, mert bent táncol a finánc.

Ha karácsony táján sokállottam a kis Jézuska jövetelét, azzal vigasztaltak:

— Ne sirj fiam, majd eljön ide is. Az idén biztosan a fináncoknál kezdte.

Szóval a finánc volt mindennek ez oka, ép ezért rettenetes képet alkottam magamnak róla s nagyot néztem, mikor láttam egyet, hogy nini, hát ezek is emberek, azt hittem én, földöntuli lények.

Ilyen előzmények után mindenki megérti, hogy mily örömmel mondom el ezt a históriát, melyet most hallottam a napokban. Felszállok a villamosra s látom, hogy egy falusi atyafi nagy bubamerülten ott ül az egyik sarokban. Fekete szürje hevenyén van vállára vetve, kucsmája a feje bubján s nagyokat sóhajtván néz maga elé. Az ábrázata is elárulta, hogy nagy bajban van.

Megszólítottam.

— Mi bajban van bátyám uram?

— Hej, hej nagy az én bajom, tört ki belőle a keserűség.

— Fiskális?

— Nem a', finánc.

— Mégis na, mondja már el mi baja van, látja, hogy majd megöl a kíváncsiság.

Erre aztán belekezdett.

— Hát instállom, Böszörménybe való gyok én. Szép háromfertyály földem, nagy

szép házam, nagy szép kertem. A mult tavasszal is ott kapálgatok a kertemben, mikor egyszer csak odajött a Gábris sógor. Ugyancsak pipázott, de valami jó arómájú füstöt eresztgetett felém.

— Milyen dohányt szi kend? kérdem tőle.

— Hej sógor, azt mondja, ezt még nem látta a finánc.

El is mondta aztán, hogy honnan szerezte, de meg ha kell, hát szerezz nekem is.

— Nem is bánom én, mondom, szerezzék kend valami fáinat, aztán megfizetem talpa fáradságát.

Hát hozott is egy este vagy husz kilót. — Ez ezzel annyiban maradt.

A nyáron egyszer az eső bevert a portámra úgy délután három óra tájban két fináncot.

Azt mondja az egyik:

— Mondja gazd'uram, nem haragszik meg, — ha megvárjuk itt, míg eláll az eső?

— Ej, dehogy is haragszom meg, mondom, csak tessék belül kerülni.

A feleségem tudja már a szokásomat, rögtön hozta a harapnivalót, a lányom meg, szép egy eladó lányom van, a bork. Így aztán eletünk-ittünk hármásban. Mikor pedig láttam, hogy finánc uraiméknál pipa is van, elővettem a dohányos zacskót s megkínáltam őket belőle. Elfogadták s még észre sem vették, hogy magyar dohány van benne, még abból, akit a sógor hozott, aminek én nagyon örültem, hogy nem vették észre.

De kár volt örülnöm. Mert ehen jön hozzám másnap másik két finánc. Azt mondja az egyik:

— No bátyám, elő csak azzal a dohánnyal, amelyből tegnap olyan nagyon kínálkozott.

Hiába tagadtam, arra a másik két fináncra hivatkoztak az ebadta espenót huszárjai, hogy repülnének a Fiastyukig. Most a két deres lovam ára megbánja ezt a mulatságot.

(ks.)

Az ipartestületi asztaltársaság vitaestélyei.

A megállapított program.

A nagyváradai ipartestületi asztaltársaság a folyó hó 18-án tartott összejövetele alkalmával örömmel fogadta el az asztaltársaság Czeglédy Jeremiás elnöknek a vitaestélyek rendezésére vonatkozó javaslatát. A javaslat szerint a vitaestélyek folyó évi december hó 2-án este fél 8 órakor kezdődnek és két hetenkint fognak tartatni.

Az elnökség már össze is állította a következő programot:

1. A nagyváradai ipar védelmének és fejlesztésének feltételei. Előadó: dr Dajka Endre.

2. A munkásbiztosítási ügy reformja. Előadó: Szaló Károly.

**A cipődivat
ujdonságai**
ARANYI
cipőáruházába
megérkeztek.
Telefon 512. sz. Telefon 512. sz.

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság
Nagyvárad, Össi-tér. Gazdasági gép-, eke- és keskenyvasúti vasutak gyára; vasszerkezetek, közlő-
művek, gépjavitó-műhely, műszaki-oda. **Telefon 340. sz.**

3. Az ipari kontárkodás megszüntetése. Előadó: *Ungerleider Mór.*

4. Az önálló vámterület jelentősége. Előadó: *dr Oláh Béla.*

5. Az ipari béke. Előadó: *Lebovits Rudolf.*

6. Az ipari és városi érdekek kapcsolata. Előadó: *Lukács Odön.*

7. Az iparoktatás reformja. Előadó: *Goldberger Lajos.*

8. Az ipari szövetkezetek. Előadó: *Kelen Béla.*

9. Az iparosok büntetései. Előadó: *Dévald László.*

10. Az ipari technika fejlődése. Előadó: *Pozsonyi László.*

11. Az iparos nyugdíjügy. Előadó: *Varga György.*

12. Az iparegészségügy. Előadó: *Berkovits René dr.*

13. Az ipar és kereskedelem testvérisége. Előadó: *György Ernő dr.*

14. A múlt, jelen és jövő iparosairól. Előadó: *Katz Béla dr.*

15. Svédország ipara. Előadó: *Antal Sándor.*

16. Az ipari szakiskolák hatása a magyar ipar fejlesztésére. Előadó: *Schontág Gusztáv.*

Ezek szerint az Ipartestületi Asztaltársaság vita-estélyeinek programja felöleli az ipar élethevágó összes nagy kérdéseit. Ezen vita-estélyek tehát nem csupán az iparosság zömének érdeklődésére számíthatnak, hanem minden bizonyal részt fognak azokon venni a városnak az iparügy iránt érdeklődő összes vezető egyéniségei is.

* **Beöthy László Nagyváradon.**

Beöthy László v. b. t. t. volt. Ezen kedelmi miniszter tegnap délután családjával együtt Nagyváradra utazott. Az előke 5 vendég a Balázsházy családnál szállott meg, ahol tegnap este kedves családi ünnepély volt. Tegnap volt ugyanis Balázsházy Cserélinak a névnapja s ebből az alkalomból utazott Beöthy László Nagyváradra.

* **Uj regényünk.** Lapunk mai számában érdekfeszítő, eredeti regény közlését kezdjük meg. Címe: „Modern Bar Kochba“, tárgya a magyar politikai élet közelmúltjából van beállítva, szerzője pedig Cseres Andor, kinek jeles elbeszélő képességeit olvasóink jól ismerik.

* **Vetitőest a népek csatájáról.** A nagyváradai Katholikus Kör kedden, e hó 25-én folytatja vetítő előadásainak a sorozatát. A lipesei esata 100 éves jubileuma alkalmából a világtörténeti jelentőségű ütközet kerül bemutatásra és egy sereg szebbnél-szebb vetített kép fogja bemutatni a híres népek csatáját. Az előadást dr Krüger Aladár fogja tartani. A vetítőest a Kath. Kör nagytermében lesz és este 5 órakor kezdődik.

* **Sikeressé szigorlat.** *Schriffert Béla* székesegyházi karkaplán a budapesti egyetemen jeles sikerrel tette le a szigorlatot az erkölcsan és lelkipásztorkodásból.

* **Tábori lelkészből — kanonok.**

A király a kassai székeskáptalanban megüresedett ifjabb mesterkanonoki javadalmat *Konrady Lajos* szentszéki tanácsos, tábori lelkésznek adományozta. Az adományozásról szóló okiratot a hivatalos lap tegnapi száma közli.

* **Népszövetségi értekezlet a városatyaválasztások ügyében**

Ma, vasárnap délután 6 órakor a Katholikus Kör nagytermében népszövetségi értekezlet lesz a városatyaválasztások ügyében. Az értekezletre az összes csoportvezetőknek, valamint a népszövetségi választói bizottság tagjainak és ezek által személyesen meghívottaknak megjelenését kéri a vezetőség.

* **Mit tárgyal a vármegye?**

A vármegyeházán hatalmas iratkötegekre megy már azoknak az iratoknak száma, melyek a múlt közgyűlés óta érkeztek be és a törvényhatóság döntésére várnak. Az iratok rendezésén most munkálkodnak az előadók. Most állítják össze ugyanis a decemberi közgyűlés tárgysorozatát, melyben legalább 500 ügy fog szerepelni. A tárgysorozaton van *Markovits Manó* volt margitai főszolgabíró bucsulevele, melyet a vármegyéhez intézett csanádi főispánná történt kinevezetése alkalmából. Eddig a tárgysorozat nagy részét községi ügyek, számadások, kérvények, átiratok töltik ki. Az ügyek között nagyobb jelentőségű dolog egyáltalán nem szerepel, ha csak még ezután nem érkezik valami fontosabb irat, mely vezetni fogja a decemberi közgyűlést.

* **Rendelkezés, amelyet nem respektálnak.**

Az új szabályrendeletben el van tiltva, hogy a töröl ruhákat, szőnyegeket, seprőket az ablakon rázzák ki. Ezen tilalmat azonban éppen nem respektálják különösen a szobacicusok. Reggelenként talán még jobban, mint eddig, lobogtatják a töröl ruhákat az ablakokból kihajolva s szórják a port, szemetet a járókelők nyakába, ruhájába. És ezt még inkább lehet a népesebb, főbb utcákon látni, mint a mellék utcákban, legtöbbször a rendőrök szeme előtt. Ezidő szerint oktatásban részesülnek a rendőrök; a szabályzat ezen rendelkezésének megmagyarázására még nem került sor? Mert azt még sem tételezzük fel, hogy az oktató tiszt sem ösmerné a szabályzat ezen intézkedését.

* **Megölte a gyermekét.**

Popa Katica Forrószeg községben ujszülött gyermekét megölte és a kis hullát elásta a kertben. A csendőröknek besúgták a dolgot és megindult a nyomozás. A gyermeket kiásták és megállapították, hogy a gyermeket megölték. A gyilkos anyát letartóztatták és beszállították a nagyváradai kir. ügyészséghez.

* **Inzultált újságíró** eimű cikkünkre vonatkozólag vettük a következő sorokat:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Tegnap délelőtt tizenegy órakor a Bémer-téren a Kishíd felé tartottam, amikor pár lépésnyire a hidftől valaki hátulról a bal felső ka-

romra ütött. Első pillanatban nem tudtam, mi történt, még csak nem is sejtettem, hogy engem valaki inzultált, mert az ütés alig volt érezhető. Visszafordultam és akkor láttam, hogy egy ismeretlen fiatalember közvetlen a gyalogjáró mellett a színház irányában szalad. „Ez itt Ötvös ur!“ kiáltotta és amikor meglátta, hogy én gyorsított lépésekkel feléje tartok, hirtelen irányt változtatott s a Szent János-utca torkolásával éppen szemben álló rendőrposzt felé szaladt. „Rendőr, fogja meg! — kiáltottam — Megtámadott!“ Támadóm tényleg a rendőr mögé került és a rendőrnek bemondta nevét, így aztán megtudtam, ki az én orvtámadóm. Óvakodom a botránytól és éppen azért nem vettem magamnak nyomban elégtételt. Nem akartam a botrányt még fokozni, ami bizonyítja azt, hogy teljesen nyugodt voltam.

Ez a szigoruan való tény. Ennek közreadását kéri az az „Ötvös Béla“ nevű fiatalember, aki nyolcadik éve hivatásos újságíró és aki ennek az időnek felét a fővárosi sajtó szolgálatában töltötte. A szives közlést kollégialis tisztelettel köszönöm. Nagyvárad, 1913 november hó 22-én. *Ötvös Béla* hirlapíró.

A magunk részéről annyit fűzünk e nyilatkozathoz, hogy „Ötvös Béla“ nevű fiatalember kitélt minden tendencia nélkül használtuk. Azt igazán nem veheti zokon Ötvös Béla, hogy fiatal embernek neveztük, mert reméljük, hogy annak tartja magát. Hogy pedig hivatásos hirlapíró, azt elismertük azzal a ténynel, hogy megirtuk, miszerint az „Uj Nagyvárad munkálarsa“. Ebben természetesen benne van az is. Itt jegyezzük meg, hogy az ügyet ma intézik el fegyveresen, amennyiben Ötvös Béla provokáltatta Pollacseket. Jobb elintézési módot is lehetett volna választani.

* **Páratlan gyógyszer.**

Évtizedek óta felülmul minden más szert a világhírű *KRIEGNER-féle REPARATOR*, mert *csusz, köszvény, szurás, szaggatás, derék- és hátfájás, csontfájdalmak, ischiás stb.* bajoknál biztosan és gyorsan használ. Orvosok és tanárok ajánlják! Üvege 1 korona a gyógyszerárakban. Póstan 5 üveget 5 koronáért franco küld az egyedüli készítő *KRIEGNER* gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér.

* **Fizetése képtelenség.** A bécsi hitellezői védegyelet jelentése szerint a Hillinger P. nagyváradai cég fizetése képtelen.

* **Köszönet az árvizkárosultak nevében.**

Nagyváradon, a város 1000 koronás adományával együtt, összesen 5405 korona gyűlt össze az árvizkárosultak részére. Erre vonatkozólag a belügyminisztériumból a következő köszönő leirat érkezett a városhoz: Az árvizkárosultak részére a f. 1913. évi november 4-én kelt jelentése kapcsán felterjesztett 5405 K 65 fill. átvételét elismerve, kérem Polgármester urat, hogy az adakozóknak ez adományukért az árvizkárosultak nevében is őszinte köszönetemet sziveskedjék tolmácsolni. Budapest, 1913 nov. 15. *Horváth Emil* államtitkár.

* **Egy nem fontos út.** A margitai járásból Alsóderna, Felsőderna, Poklostelek községek azzal a kérelemmel járultak a kereskedelmi miniszterhez, hogy a három községet összekötő ut kiépítéséhez 130000 korona államsegélyt adományozzon. A miniszter tegnap értesítette az alispáni hivatalt,

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butorokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

hogy a kérelmet nem találta teljesíthetőnek, mert nincs reá megfelelő fedezete. De különben sem találja indokoltnak a kérelmet, mert maguk az érdekelt községek is csak 13 százalék pótdóval járultak hozzá. Ez a jelentéktelen hozzájárulás is azt bizonyítja, hogy a kiépítési szándékolt ut nem fontos.

*** A Szigligeti Társaság felolvasása.** Ma, vasárnap délelőtt nyitja meg ideai felolvasó üléseinek sorát Nagyváradi irodalmi társasága, a Szigligeti Társaság, vonzó és érdekes műsorral. A felolvasó ülés délelőtt 11 órakor lesz a városháza dísztermében, bizonyára művelt közönségünknek ama lelkes érdeklődése közepette, amelyben a társaságnak mindenha kitüntető része volt. A mai szezonnyitó ülés műsora a következő:

Nietzsche esztétikája. Irta és felolvassa dr. Rhédey Kornél, a Társaság rendes tagja.

Egy kis dráma. Irta és felolvassa Antal Sándor, a Társaság vendége.

Költemények. Irta Sas Ede, a Társaság rendes tagja; felolvassa Etsy Emilia, a Szigligeti Színház művésznője.

A felolvasó ülés pontban 11 órakor kezdődik; a belépés díjtalan.

*** A m. kir. nagyváradi honvéd zenekar** ma, vasárnap a Fekete Sas kávéházban Frycsaj karmester vezetésével hangversenyt rendez. Műsor a következő: 1. „Schrumm widibum“ induló Ischpold A. 2. „Vidám leányka“ keringő Ziehrer C. 3. Előjáték „Hunyady László“ c. op. IV. felhoz Erkel F. 4. Egyveleg „Troubadour“ c. op.-ból Verdi C. 5. a) „Az éneklő madárka“ kislevele solo Weiss H. b) „Jelenet a bécsi Práter-ből“ tréfás darab Czibulka A. 6. „Zenei ABC“ nagy egyveleg Komzák K. Szünet. 7. Egyveleg a „Balkáni herceg“ c. op.-ból Rubens. 8. Nyitány a „Boszorkányvár“ c. op.-ból Zaytz I. 9. a) „A galamb“ mexikói dal Yradier J. b) „Schuster Franz“ induló Strohmayr R.

*** A sertészszt akik forgalomba hozták.** A hivatalos bürokrácia sok csodabogár lát napvilágot s a hivatalos átiratok végzése néha olyan komikusan hangzanak, hogy a vicclapokban is bátran helyet foglalhatnak. Tegnap egyik nagyváradi állami hivataltól átirat érkezett a városhoz, amelyből nem kisebb dologgal vádolnak meg három uriembert, köztük egy helybeli gyógyszerészt mint hogy ők hozták forgalomba az általuk feltalált sertészszt. Az átirat szó szerinti szövege a következő:

Lakatos Antal, Balázs Ödön és Lédig Árpád között az általuk feltalált sertészszt forgalomba hozatala iránt 1911. évi november 1-én létrejött és dr. Orley György kir. közjegyző előtt közokiratba foglalt közös megállapodásra hivatkozással, tisztelettel közölni kérjük, hogy ezen városi törvényhatóság útján tárgyalts szabadalmi ügy, illetve a kizárólagos árusítás engedélye megadatott, avagy elutasított-e, esetleg jelenleg mily stádiumban van?

*** December 1-én „Nimród“** cím alatt Szabó Kálmán szakavatott író szerkesztésében új vadász- és versenylap indul meg. Az új lap csinos kiállításával és az összes sportágakat felölelő gazdag tartalmával hamarosan meg fogja hódítani a vadászok és rokon sportkedvelők ezreit. A december havi számokat szívesen küldi meg mutatványul ingyen a kiadóhivatal (Budapest, IV. Egyetem-u. 4. sz. Franklin-Társulat) mindazoknak, kik eziránt hozzá fordulnak és címeiket levelező-lapon közlik.

x Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani ha bevásárlás óhaját eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

*** Ezresbankó a papirkosárban.** A megyesházai Koch és Hajós gabonakereskedő cégnek ezer koronát kellett volna kapnia pénzeslevélben egy békéscsabai cégtől. A levél meg is érkezett azonban — üresen. Hiányzott belőle az ezer korona. Nyomban megtörtént a följelentés és a nagyváradi postaigazgatóság megindította a vizsgálatot. A rendőrség szintén beavatkozott. Kihallgatták a tisztviselőket, de semmi momentumot nem találtak melyre fölépíthették volna a vádat. Már-már úgy látszott, hogy az egész ügy elalszik, a mikor a véletlen fölfedte a titkot. A földadó cég irodájában ugyanis takarították s kiborították a papirkosarat. A sok eldobott boríték között a legnagyobb meglepetésre megtalálták az ezres bankót. A cég főnöke ugyanis szórakozottságában egy elrontott levélpapíros helyett az ezerkoronást dobta a papirkosárba. Nyomban táviratoztak a másik cégnek és értesítették a nagyváradi postaigazgatóságot, mely megszüntette a vizsgálatot.

*** Körözsbarlangtól félnek a biztosító intézetek.** A vármegyében kevés olyan hely van, mint Körözsbarlang községe. Itt különösen tavasszal alig van nap, mikor egyik vagy másik épület tetején ne jelent volna meg a vöröskakas. A napirinden lévő tüzesetek dolgában mind annyiszor megindult az eljárás és a legtöbb esetben megállapították, hogy a tűz gyújtogatásnak a következménye. Az ilyen elhamvadt házak kivétel nélkül be voltak biztosítva. A vármegyének egyetlen községében sem fizettek ki annyi biztosítási összeget, mint itt. A veszedelmes pénzszerzési forrás azonban lassanként kiapad. Mint tudósítónk jelenti, a biztosító intézetek a körözsbarlangi biztosításokat mind felmondták és újakat nem fogadnak el. Ma már alig van egy-két épület, mely biztosítva volna, ezek is egymásután pusztulnak el gyújtogatás folytán. Mint értesülünk tegnap este a községben ismét tűz volt. Blázs Péter háza gyulladt ki és hamvadt el teljesen. A esendőrség megindította a nyomozást, eddig azonban nem értek el eredményt.

*** Fél árban** sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel Rosenzweig Róza, Nagyváradi, Szalárdi-utca 9.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagyváradi, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabb től a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelennek.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerkesztésben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatóunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és lány intézeti fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csödből vásárolt 1500 drb divatos parket blosche 250 fillérért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhetünk be, Rakóczy-ut 18.

Uri fehérnemű, «FOWNES» kesztyű, «Habig» kalap, eredeti ANGOL CIPŐ

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Sziehta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiú boksz cipő 35—39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosnik, téli cipők, fehérneműk, uri divatekkek legolcsóbban beszerezhetők Fekete-nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Jönnek a katonák,** vonatok, automobilon, babák, mikulások, ridickülök nyakkendők, bárányok és ezerféle egyéb játékok karácsonyra a Párizsi Bazárba Sas alatt.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyváradi, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Meghódította a hölgyeket** MLLÉ JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérésért áruk. Nagy Sándor-u. 17.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urinői- és párti szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **FELHIVJUK** a n. é. közönség figyelmét Hollandy, Papp és Velics műbutor, portál- és épületasztalok lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

Karácsonyi olcsó vásárra kiharatom megtekintését kérem.

Le kedvezőbb alkalom utólrhetetlenül olcsón vásárolni
arany, ékszer és
mindenféle orot

Szilágyi Géza és Társánál

Rakóczy-ut 4. Telefon 630.

Választékot küldök.

x Cukorka és csokoládé különleges-sége a legjobbak csakis Aszódi üzleteiben, mert 3 üzlet részére sok a fogyasztás és így a cukorkái nem állottak, hanem mindig frissek és élvezhetőek. A közönség kényelmére Rákóczi-úton Kiss tőzsdéje mellett a Csokoládé Király Aszódi fióküzlete vasárnap is egész nap a vásárló közönségnek rendelkezésére áll. Fő-üzlet Kossuth-utca. II-ik fiók Kert-utca.

x **ZONGORA**, tanulásra alkalmas, eladó, Uri-utca 33. sz.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém- és szerszámot, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Csodaszép** mézédés csemege-szőllő! Legoemesőbb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni*. Valódi debreczeni *pároskolbász*. Kijűnő fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NÁNDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagó-kapu mellett.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

Elsőrendű modern hölgyfodrásztárem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Matyok Péter** tambura zenekara a **Korona-kávéház** n. Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkívánatra *Matyok Péter* (Paganini) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt *Gyöngyi* duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeti este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér Matyok Péter karmester.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilon, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telepen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Adandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeltünk rendelés szerint, 24 tűhértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő *„Bartos harisnyája tartós.”* Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Házvezetőnői** állást keres vidéken plebániára egy középkorú intelligens uri nő, a háztartás minden ágában jártas. Címe megadható a kiadóhivatalban.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2-40 kor. fél kilós próbadoboz 1-20 kor. Kapható: Farkas István Apolló Drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

x **Aki sikerrel akar hirdetni**, forduljon a Leopold Testvérek hirdető vállalatához Budapest, VII., Erzsébet-körut 41., ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

x **Felhívjuk** m. t. olvasóink figyelmét Böhler Márton butorkereskedő lapunk mai számában levő hirdetésére.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolosváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

Legszebb karácsonyi ajándék orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglaltva szájpaddal nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

visszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Valódi PERZSA szőnyegek

és legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a Budapesti főüzletünkben megérkeztek. Meglehető **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető **vételkényszer nélkül**

vétel **STERNBERG** és eladás régiség, ékszer és műkereskedés **Szt. László-tér, Kishidfő.**

A legszebb

Karácsonyi
kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyancsak az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

a

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvany és Szentmiklóssy szüesök beltagja, Hatvany hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvany és Szentmiklóssy szüesök, Nagy Sándor-utca 1.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Aranyeső; este: Buda-gyöngye. (Kisbérletben.)

Hétfő: Faun.

Kedd: A bukaresti Nemzeti-színház tagjainak vendégjátéka. (Bérletszűnet, 25 százalékkal felemelt helyárak.)

Szerda: A bukaresti Nemzeti-színház tagjainak vendégjátéka. (Bérletszűnet, 25 százalékkal felemelt helyárak.)

Csütörtök délután: János vitéz. (Ifjúsági előadás.) Este: Titok. (Bernstein drámája. Bemutató előadás.)

Péntek: Titok.

Szombat: Titok.

Vasárnap délután: A nevető férj; este: Éva.

A hét műsora.

A Szigligeti Színház a jövő hetet hétfőn érdekes vendégszerepléssel kezdi meg. A Faun kerül színpadra ezen az estén, amely alkalommal a debreceni szintársulatnak egy volt, kitűnő színésze: Lévay Farkas lép fel szerződöttes céljából sir Ernest szerepében, amelyet eddig nálunk Sik Bezső és később Szarvassy Soma játszott. A keddi és szerdai estét, — mint arról megemlékeztünk, — a román színészek előadásai foglalják el.

Csütörtökön délután ifjúsági előadás lesz, amikor János vitéz kerül színpadra. Ez az ifjúsági előadás nyilvános és a jegyek a színházi pénztárnál vásárolhatók.

Bemutató előadás foglalja el a csütörtöki estét. Bernstein szenzációs drámája: a Titok. A Titok előadásában a drámai személyzet tagjai közül: Tóth Elek, Sik Bezső, Varsa Béla, Angyal Ilka, Étsy Emilia és Szentgyörgyi Mártha játszanak jelentősebb szerepeket. A Titok vasárnapig marad műsoron. Vasárnap délután az idény egyik sikerült operettje: a Nevető férj kerül színpadra, este valósággal szenzációja lesz a színháznak.

Vasárnap este — ugyanis — Lehár Ferenc örökszép zenéjű operettje: az Éva lesz műsoron, amelyben ez alkalommal a címszerepet F. Károlyi Leona, Pipsit pedig Szentgyörgyi Márta fogja játszani.

A román színészek Nagyváradon. E hó 25. és 26-án vendégszerepl a Szigligeti-színházban a bukaresti Nemzeti-színház művészgárdája, amely érdekes műsorral tölti be a két estét, mint arról már több ízben hírt adtunk. A bukaresti szín-

szék, akik közül Brezeanu egyike a legjelesebb drámai színészeknek, most Belényesen vannak s innen kedden érkeznek Nagyváradra, ahol a közönség méltán lázasnak mondható érdeklődése nyilvánul a vendégjátékok iránt.

IRODALOM

Az Élet folyó hó 23-iki számában Török Gyula folytatja „A zöldköves gyurú” c. regényét. Elbeszéléseket találunk S. Bokor Malvintól és Arvid Jarnefeltől. Költeményeket írtak Elek Alfréd és Angyal Dezső. Továbbá Takáts Sándor cikke Rákóczi Zsigmond esetéről, Sebők Imre dr. „Turáni testvérek között” c. középkori utjáról írt érdekes leírása és Lendvai István vasárnapi levele, valamint a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk teszik elevenné az Élet legújabb számát. Szerkeszti Pethő Sándor. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich-u. 50. Előfizetési ára félévre 10 korona, a Tiszántul előfizetői számára 8 korona.

A „Vasárnapi Ujság” november 23-iki száma nagyszámu igen finom kivitelű képben mutatja be a Műcsarnok most megnyitott kiállítását. A többi képek között szenzációt fog kelteni Vadász Miklós képe Márkus Emiliáról, Mária Antónia szerepében, Szomorj Dezső új darabjában. Érdekesek a szigetvári vár mai állapotában bemutatott képek, II. Szulejmán emléktáblájának leleplezése alkalmából, nemkülönben Tóth Jenő nepáli fajrokonainak bemutatott képei s a hét aktualitáit tárgyzó képek. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Schöpfung Aladár színházi cikke, Farkas Imre verse, Grazia Deladda regénye. Egyéb közlemények: képek a ceglédi gőzmalom égéséről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Negrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

EGYESÜLETEK

A Katholikus Nőegylet választmányi ülése.

Tegnap tartotta a nagyváradai Katholikus Nővédő-egylet választmányi gyűlését, amelyen az elnöknő: özv. Óváry Sándorné kívül jelen voltak: özv. Személy Kálmáné, özv. Grunwald Henrikné, özv. Olasz Akosné, Sándor Albertné, Páll Ilona, Kazinczy Mariska és Szilágyi Dózsa.

Az elnöknő üdvözlő és megnyitó szavai után a titkár tette meg a különböző előterjesztéseit. A választmány örömmel vette tudomásul, hogy a titkár Ó Szentségének sajátkezűleg aláírt fényképén a patronessék és védecek számára apostoli áldását küldte, amelyet a titkár beszéd kíséretében a szept. 7-én a patronázs évet megnyitó Veni-Sanctoval kapcsolatban adott át, amit közös áldozással kapcsolatban fogadtak. Örömmel vette a választmány, hogy a titkár, Alesutra meghívást kapván a múlt hónapban, személyesen is kifejezte Erzsébet főhercegnő iránt az egylet hódolattal teljes háláját, amit ő Fensége kegyesen fogadott.

A választmány tudomásul veszi, hogy a május 4-én tartott patronessz avatással az

egylet most már tényleg a kath. nővédelem testvér egyletei közé lépett.

Az egyletet özv. Óváry Sándorné elnöknő, Kazinczy Mariska, Óváry Klárka, Juszt Magda képviselték a Kath. nővédelem első országos kongresszusán, amelyen a buzgó elnöknő szabad előadásban számolt be az egylet működéséről.

Az elnöknő előterjesztését többször szakította meg a kongresszus helyeslése, viharos éljenzés követte a befejezést. A választmány örömmel veszi tudomásul, hogy az ifju és nehézségekkel küzdő egylet működése, működésének iránya az országos kritikát is ki tudta állani, sőt elismerést és további lelkesedést hozott haza. A jelentést a Tiszántul a november 11. számban szórószóra hozta.

Jegyzőkönyvi köszönettel bucsuzik a választmány özv. Krüger Viktornétól, aki egészségi okok miatt megvált a buzgósággal betöltött pénztárosi tisztől, valamint a Nagyváradról eltávozott Keledy Margit jegyzőtől, aki mint patronessz és jegyző fáradhatatlan tevékenységével szinte hálára kötelezte le az egyletet. A pénztárnoki tisztet özv. Grunwald Henrikné, a jegyzőt pedig Páll Ilona vállalta el. A választmány szeretettel üdvözlöi egyuttal Komlóssy Etelka és Juszt Magda új patronessz testvéreket, akikben az egylet jeles erőket kapott. A zászlószentelést a választmány a tavaszra halasztotta, amihez előreláthatólag sikerülni fog országos nevekkel dicsekvő ünnepélyt kötni. Már a múlt választmányi gyűlésen bejelentett hónapoként tartandó pedagógiai előadás és megbeszélés a konferenciákon kívül megvalósult, amennyiben özv. Személy Kálmáné tartott a múlt hónapban A szárazságról előadást, amelyet beható megbeszélés követett. Ezen hónapban Páll Ilona fogja a megvitatás pontjait előterjeszteni. Az olvasásról, tekintettel a könyvtárra.

Egy szerencsétlenül járt gyári leányról is mély részvétellel emlékezett a választmány és tudomásul vette, hogy a júliusi temetésen a patronesszek és védecek is részt vettek és a patronesszek gyűjtötték össze a temetési költségeket.

REPORTÁR

A mai serlegmérkőzés.

A NSE-NAC mai nagyérdekességű footballmérkőzésének az időjárás is kedvez s így biztosra vehető, hogy a mai kellemes őszi vasárnap délután az egész Nagyvárad ott lesz a Rhédey-kerti Sport-téren, hogy két legjobb helyi footballcsapatunk neves küzdelmét végigszemlélje, melyet a helyi legjobb csapat számára kifizető serlegért fog-nak megvívni.

Mindkét csapat a legerősebb összeállításban szerepel a következőleg: NSE. Hartmann, Kocsis, Egelmayer, Horváth, Szury, Mazuch, Borszék, Szántó II., Rác, Kevy I., Rózsavölgyi, Rác, Kevy II.

NAC: Postarik, Kovács, Radit, Máthé, Kürschner, Robogó, Katona, Strasser, Döme, Lune, Brán.

A mérkőzést vezeti dr. Bossányi József (Kolozsvar) szövetségi bíró. A mérkőzés kezdete pontban 2 óraker. Helyárak: Fenntartott hely 2 kor., tribünjegy 1 kor 20 fillér, állóhely 80 fillér, diákjegy 50 fillér. Szabadjegyek, kedvezményes, vagy klubjegyek nem érvényesek. Pénztárnyitás délután fél 2 óraker.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor.

1.

Az ó-korban Hadrián római császár idejében és uralkodása alatt, a történet könyvében ez van megírva:

„Midőn a császár az elpusztult Jeruzsálem helyére Aelia Capitolina nevű coloniáját alapította, Palestina kétségbeesett lázadásban tört ki (132—134.) Mozgalmuk élén utolsó nemzeti hősiük, a bátor Bar Kochba (a csillag fia) állott, ki a régi vezérek nyomán Istentől ihletett szabadítóknak hirdette magát.”

A római helytartók azonban leverték a lázadást, a nagy hős, Bar Kochba, Bether ostrománál nagy vereséget szenvedett és maga is elesett.

A modern Bar Kochba szintén a Csillag fia, őt azonban hódító utjában nem kíséri az utolsó próféta, reb Akiba, mert ő maga Bar Kochba és reb Akiba — egy személyben.

I.

A bomlódai vasuti állomáson három elegánsan öltözött egyén járt-kelt az előtérben, mindenik saját gondolataival bibelődve, ügyet sem vetve a másokra, noha jó ismerősök voltak.

Az egyik, a legkomolyabbik, dr. Brinza Salamon, Bomlód hírneves ügyvéde, bölcsész és finác Zseni, maga sovány, de esontos alak, kopaszodó fejjel; a még itt-ott lengedező haja látszott, hogy eredetileg barna volt, de most már őszült; arcának ama része, ahol a bajusz és szakáll mint a férfiaság jele szokott pompázni, simára volt borotválva, fején könnyű szalmakalap ült, szeméi szürkék, tiszták és komorak voltak, kezeit rendesen előre nyujva tartotta, amiből azt kellett következtetni, hogy ezekkel gondolatait követte, míg meglehetősen szűk arányú lábai, ahol a földet nyomatják, biztosítottak arról mindenkit, hogy megáll a talpán.

Dr. Brinza Salamon habár vallására nézve a rendezetlen lelkületű ortodox részéhez tartozott, a keresztény és keresztény bomlódiai szívesen állottak vele szóba, mert habár nem tartották nagy talentumnak, de olvasottságáért — becsülték.

Az egyetlen ember Bomlódon, aki bár egy hiten volt vele, a dr. Brinda működését nem jó szemmel nézte, fejtegetéseit nem jó szívvel fogadta és az az egy ember az orth. hitközség elnöke, a komoly tudós hírében álló Weinbrück Izrael volt, ő ugyanis azt tartotta, hogy bölcséleti tudása nem annyira a talmud nagy tudósainak tanain és igazságain, mint inkább Nietzsche Frigyes Vilmos rendszertelen bölcsészeti zürjén alapul, ennek ugyanis főtantétele az, hogy a nem (genus) minden, az egyed (indu vidium) semmi.

A derék hitközségi elnök annál kelletlenebbül nézte az új bölcsészetet, mert az a Nietzsche vagy nem volt zsidó vagy ha az volt is, nem volt talmudista s így tudománya hasonlított Ali észjárásához, aki az alexandriai híres könyvtárt felégette, mert — szerinte — vagy az van a sok írásban, ami az Alkoránban és akkor felesleges, vagy más van benne és akkor érdemes az elpusztításra.

No de a hitközségi elnökkel ezután nem foglalkozunk.

A másik utas közép termetű, széles vállu, izmos testalkatu, barna arcu, fekete haju és szemü férfi volt, név szerint Gründolf Emánuel kalapgyáros, aki saját neve és felügyelete alatt nagyarányu gyárat állított Bomlódon és terve volt, hogy az ország te-

rületén versenyre kél a posztó, nyulszőr, selyem és szalmakalap készítőkkel, megtámadja és összerontja a hasonló foglalkozású gyárat és a romok felett milliókat szerez.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR

F O G -

technikai intézetemet ismételtelen a legkitünőbbben szereitem fel. Fog- és gyökshuzást érzéktelenséggel végzek.

özv. dr. Deákné H. Zs.
Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

TÁVIRÁTOK

Wied király.

Bécs, nov. 22.

(Saját tud.) Beavatott helyről nyert hírek szerint Wied herceget Albániában trónralépése után azonnal királynak fogják kijelenteni, mert nem akarják, hogy a herceg inferiosusa legyen Nikitának, vagy Péternek.

Ghika herceg esküje.

Budapest, nov. 22.

(Saját tud.) Igen érdekes esküvő ment végbe ma Budapesten. Ghika Henrik herceg Ghika Albert albán trónkövetelő öccse ma tartotta ugyanis esküvőjét hahoti Rhetay Terézzel. Ugy a menyasszony, mint a vőlegény süketnémák.

Békéssy József vezérőrnagy nyugalomban.

Budapest, nov. 22.

Békéssy József vezérőrnagy, akit Nagyvárad társadalma is ismer, a mennyiben évekket ezelőtt a házi- ezred parancsnoka volt, most nyugalomba vonul. Ebből az alkalomból a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

A hármasszövetség dicsőségének szobra.

Berlin, nov. 22.

Már napok óta hire jár annak a tervnek, hogy Ferenc József király hatvanöt esztendő uralkodói jubileuma alkalmából győ-

nyörü szobrot építenek Bécsben, hogy a hármasszövetség dicsőségét hirdesse. A szoborra a német bizottságnál eddig kétszáz ezer koronát jegyeztek.

A Kossuth-szobor leleplezése.

Debrecen, nov. 22.

A debreceni Kossuth-szobor leleplezését a szoborbizottság december hó 7-ikére tűzte ki. Az ünnepélyre meghívják Kossuth Ferencet, Kossuth Lajos Tivadart, az országgyűlés két házát és a kormányt.

Kettészelte a vonat.

Székesfehérvár, nov. 22.

Szabó Alajos építészvállalkozó tegnap délelőtt a személypályaudvarról a sineken keresztül a teherpályaudvarra igyekezett. Több tehervonat állott előtte és hogy hamarabb átjusson, egyik teherkocsi alatt akart átbujni, azonban ebben a pillanatban a vonat megindult és Szabót elgázolta. A kerék derékban a szó szoros értelmében kettészelte. Szabó Alajos építész fiatal házasember volt és tragikus halála városzerte nagy részvétet keltett. A vizsgálat megindult.

A pécsi kamarai választások.

Pécs, nov. 22.

A pécsi kereskedelmi és iparkamarában pénteken tartották a tagválasztásokat, amely alkalommal a szociálista párt győzött és az összes jelöltjeit behozta az iparos szakosztály beltárgjai közé Kisebbségben maradt maga Zsolnay Miklós főrendiházi tag, gyáros is, aki a kamara elnökének volt jelölve. A választás eredménye természetesen nagy felütést keltett. Azonban bizonyosra veszik, hogy a megválasztott tizenegy szociálista közül csak két-háromnak mandátumát fogják igazolni, mert a megválasztottak közül a törvény ama kellékének, hogy három év óta önállóan üzzenek valamely ipart, csak kettő-három tud megfelelni.

A megválasztottak között van a szociáldemokrata párt helyi titkára és egy csaposlegény is, aki kétszer annyi szavazatot kapott, mint például Zsolnay.

Artatlanul elítélt ujságíró.

Fiume, nov. 22.

Zsustovits Ernő pár hónappal ezelőtt szenzációs cikket közölt az ottani fogyasztási hivatalban elkövetett visszaélésekről. A cikkért beperelték és a bíróság 45 napi fogságra ítélte az ujságíró, aki a büntetést ki is töltötte, most aztán kiderült, hogy artatlanul ítélték el, mert amiket megirt, az mind bebizonyítást is nyert. Az ujságíró kártérítési pört indított a kincstár ellen.

Öngyilkos főhadnagy.

Komárom, nov. 22.

(Saját tud.) Obeys Vendel főhadnagy ma agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka az volt, hogy a főhadnagy el volt adósodva és a hitelezői nem adtak határidőt a fizetésre. E miatt becsületbíróság elé állították a főhadnagyot, aki azonban nem várta meg a bíróság döntését, hanem szolgálati revolverével főbelőtte magát.

VIGADÓ

mozgószínház

NAGYVÁRAD,

Fekete Sas-passage.

Ma vasárnap
minden előadáson fellép a
híres **HASBESZÉLŐ:**

Vécsei

Naczi

**Mindenkinnek nevetni ma-
szaj érdekes mókáin.**

A Circus

ördöge

dráma 3 fel.

és a nagy 2 órás műsor.

Előadások
d. u. 3 órától.

KÖZGAZDASÁG

A feszült pénzügyi helyzet.

A „The Economist” s a „Neue Freie Presse” tüzetesen foglalkozik a nagyhatalmaknak veszedelmes fegyverkezési kiadásai-val, azzal a megnevezéssel akaró verseny-nyel, mely valósággal domináló szereppel bír az európai hatalmak politikájában. Ami monarchiánk sem zárkozhatik el a nemzetközi áramlattól, közös kiadásainak összege jóval meghaladja az 1 és egynegyed milliárd koronát, úgy, hogy Magyarország fél milliárddal adózik a monarchia nagyhatalmi állásának. Az a vélemény kezd tért hódítani, hogy sem Ausztria sem hazánk — gazdaságilag el nem bírhatja a hadügyi kiadásoknak ily módon való szaporodását s teljes biztonsággal előrelátható, hogy a külföldi nagyhatalmakkal való fegyverkezési versenyben Ausztria és Magyarország finánciális összeroppanása szükségszerű fejlemény s már-már elháríthatatlan körülmény.

A belpolitikai helyzetnek s a delegációk üléseinek hatása alatt a börzén általános az elkedvetlenedés, az üzlettelenség terheli azt, úgy hogy már megsejtett szabályosan működni s kiváltképpen a tőzsde hivatásszerű elemének ad panaszra alkalmat.

A novemberi medió nyugodtan folyt le az Osztrák Magyar bank statusa folyton javul, úgy, hogy nem tudjuk megérteni, hogy a jegybank miért tartózkodik továbbra is a kamatláb leszállításától? A monarchia gazdasági körei most már erőlyesen követelhetik a leszállítást, a magas kamatláb mellett a jegybank amugyis sokat keresett. A jegybank kevésbé van igénybevéve, annak oka, hogy úgy Bécsben mint Budapesten már állandóan kínálnak pénzt.

Berlinben a pénzügyviszonyok további könnyebbülést mutatnak, a magánkamatláb $\frac{5}{8}$ százalékkal alacsonyabb a londoninál.

Párisban a helyzet nem változott, az ottani piac teljesen a küszöbönlévő milliárdos kölcsön behatása alatt áll. A párisi nagy bankok most nem adnak külföldre pénzt, mert az összes diszponibilis pénzeket a nagy kölcsönre tartogatják.

A mai kamattételek a következők: első bécsi váltó $\frac{5}{16}$ százalékos budapesti váltó $\frac{6}{16}$ százalékos középbankok 6 és fél százalékos tárcaváltók 7 százalékos.

* **Pályázat élelmiszerekre.** Az eszéki es. és kir. helyőrségi katonai köz-élelmezési bizottság az 1914. évi január hó 1-től március hó 31-ig terjedő időben szükséges: 10 kg. liszt, 1000 kg. dara, (griz) és 1500 kg. zsir szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő: 1913. évi december hó 3. A pályázat alkalmával úgy a liszt, mint a zsir szállítás után ki-tűzött külön 500—500 korona óvadék teendő le. Nagyvárad, 1913. november hó 21. A nagyvárad kereshedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József, elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisa	— — —	11.36
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.75
Októberi zab	— — —	7.93
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.35—
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.35—

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	815.50
Osztrák hitelrészvény	—	623.—
4%-os koronajáradék	—	80.75
Osztr. magy. államv.	—	691.—
Jelzálogbank	— — —	416.—

Leszámitoló és pénzváltó	—	506.50
Hazai bank	— — —	279.—
Magyar bank	— — —	531.—
Keresk. bank	— — —	3690.—
Rimamurányi	— — —	637.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	726.—
M. Ált. Kőszénbánya	— — —	1007.—
Közuti vasút	— — —	620.—
Városi villamos	— — —	348.50
Adria	— — —	566.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármiképp. Keresse fel **DARABONT GY.** és **TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u 6. (Sonnetfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyváralonta.

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett délgyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

Merza Kálmán

szijszövő, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, úgymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítenek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár esikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor.; 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

31124—1913. szám.

Hirdetmény.

A városi vasutak közlekedéséről alkotott szabályrendelet Belügyminister ur által megerősítettén, ebből folyólag felhivom Nagyvárad város területén forgalomban levő társaskocsi, bérkocsi és magánfogat tulajdonosokat, hogy fent jelzett szabályrendelet 48 §-ának 7-ik bekezdése értelmében járműveiknek fogas (gyors) főekkel leendő ellátása végett jelen hirdetmény közhírré tétele utáni 30 nap alatt annál is inkább gondoskodjanak, mivel előbb jelzett főekkel el nem látott kocsinak a fő-utcai forgalomból való kiltatásán kívül, a tulajdonosok megbüntetése iránt intézkedni fogok

Egyben — annak megjegyzése mellett, hogy a teherszállító szekereken a lámpa a rudon, vagy a ló elülső oldalán alkalmazandó — figyelmeztetem a Fő-utcán közlekedő s már megnevezett járművek tulajdonosait arra is, hogy a városi vasutak közlekedéséről alkotott szabályrendelet értelmében a járművek lámpái — midőn a villamos kocsik lámpái égnek — mindig meggyújtandók.

Ezek előrebocsátása után ismétellen felhivom az érdekelteket, hogy most közzölt rendelkezéseket pontosan tartsák s tartassák be annál is inkább, mivel rendelkezések be nem tartása kihágást képez s e kihágásban elmarasztaltak 100 koronáig terjedhető s behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendők.

Nagyvárad, 1913 november 11.

Gerő.

r. főkapitány.

Szolga Ferencz

és Sándor

Rimanóczy-utca 9. sz.

Kárpitosok és diszitők.

Elősmert elsőrangú munka. Jutányos ár.

Büchler Márton

Nagyvárad legrégebbi butorkereskedője

BUTORIPAR VÁLLALATÁT

Zöldfa-utca 17., I. em. alá helyezte,

hogy a 12—16 ezer korona boltbér megtakarítása folytán vevőinek ennek folytán a legolcsóbb árakat nyújthassa.

A címre kérem figyelni!

Telefon az egész megyére 1-30.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,

Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérték utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése
Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalacs különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmomra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPÍTTA TÖTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Törv. védve.

Utánzatoktól óvakodjunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKÁK“.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifizradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. * Ár: 1 dohoz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Vásárlásnál vigyázzunk a „MENTHOMOL“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA, csász. és kir. udvar szállítás, BECS.

Telefon 249.

Telefon 249

Mezey János és Társasága

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elismert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek a friss őszi és téli áruk

u. m.: angol theák. thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. I-ső rendű fűszerárak, főzelek és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölőn megpörkölve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, jutányos ár, tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társasága

1 lit. 1903. évi peccsenye-bor 1.20 K.

1 liter szalon petroleum 32 fillér.

Tisztelettel értesítjük a nagyra becsült megrendelőinket, hogy

lakatos és gazdasági gépműhelyünket Lukács György-u. 14. sz. a.

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavítások gyorsan és szakszertően eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

RIFF TESTVÉREK

A

jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult utjonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kittenő saját termésti borai, előzékeny kiszolgálás, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvétetnek.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT! vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

A *Katholikus Népszövetség* *nagyváradai szervezete.*

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A *Katholikus Népszövetség* *jogvédő irodája.*

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltetnek.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérics esetére. Elvállal továbbá

leánykiházásítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapítotott 1893. **Freund Benjámín** Alapítotott 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező lezállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket. Kína ezüst tárgyak. Ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tüzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jenő

órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk.

Tanuló felvétetik.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megje lenek.

Kiadó!

UJ keztyüs és sérvkötő készítő!!

Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. Bál i keztyük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**

HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. sz. (Pankolics-telep).

Gépek villanyerőre felszerelve.

Készítünk teljes lakberendezéseket kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba berendezéseket raktáron tartunk.

Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Telefon 956.

Telefon 956.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

házhoz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 5 korona.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott kar-
mantyus portlandcement csöveket az
összes szabványos méretekben és ahhoz való idom-
darabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint
portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementáru-
gyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását,
hidak és vízmedencék szakszerű
építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és**
költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.